

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan 16 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za jeden mesec 1 glđ. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:
Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za jeden mesec 1 glđ.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravištvo in ekspediceja v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemži nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 2.

V Ljubljani, v četrtek 3. januarija 1895.

Letnik XXIII.

Poglavitna stvar.

Krščanskemu socijologu, ki proučava zakone človeških družb, njihove hibe in prednosti, ki išče leka njihovim ranam, se pri vsaki najmanjši točki ožarja osrednja resnica vse socijologije, da je namreč vera prva, poglavitna in javna stvar tudi v socijologiji. Že Proudhon se je kregal: „Au fond des toutes les choses nous trouvons la théologie“ („Na dnú vseh stvarij naletimo na bogoslovje“) in s tem stavkom ni družega izrek, nego da je vera res povsod nujno glavna, temeljna stvar. Organizacija posamnih stanov, tem manj pa organizacija družbe je brez vere nemožna. Pogoj za zdravo življenje družabnih teles je — jedinstvo v veri. Razdvojevavci verskega življenja so tudi hkrati razdvojevavci miru in sreče državnega, narodnega in družinskega življenja. Te resnice tako lepo poudarjajo sv. oče v svojem apostolskem pismu (z dne 20. junija 1894), vabeč vse človeštvo v Kristusov hlev:

„Ako premisslujemo, kaj premore cerkev, mati in posredovalka mej narodi in knezi, da s svojo veljavnostjo in s svojim svetom oboje podpira, tedaj nam bo jasno, kako je važno za občni blagor, da se vsi narodi nagibljejo k jedinstvu v krščanski veri in v krščanskem življenju. — To premisslujemo in z vso dušo hrepenič po tem gledamo v daljavi prihodnji red stvari in ne poznamo nič bolj ljubeznivega, kakor pogled na blagostanje, ki se iz tega razvija. Ne moremo skoraj misliti, kako bi naenkrat začeli narodi tekmovali v vseh odličnih delih, v sreči in napredku, ako bi se dosegel mir in pokoj, ako bi se povspeševalo vednostno napredovanje, ako bi se poleg tega po krščanski šegi in po naših predpisih ustanavljale zadruge kmetovavcev, rokodelcev in raznih obrtnij; s tem bi se zatrlo požrešno oderuštvo, s tem bi se pa tudi razširilo polje za koristna dela.“

Tako govore sv. Oče, ki tudi sicer skoraj v vseh okrožnicah naglašajo, da je 16. stoletje rodilski verski razkol, rodilo tudi nebrojno umstvenih in nrvnih zmot. V imenovanem apostolskem pismu pravijo naravnost, da je ta razpor „razdvojil krščanstvo in vzel Evropi moči.“

Ravno to trdijo v okrožnici proti socijalistom (z dne 28. decembra 1878), da je namreč boj proti razodetju pričel se ravno po verskem razkolu; učé, da je novo pravo polno, poganskega duha, posledica verskih zmot 16. stoletja (Immortale dei z dne 1. novembra 1885), da je upor proti vsakeršni oblasti tudi takrat se pričel (Diturnum illud z dne 29. junija 1881), da je svoboda človeške volje jel tajiti čas napojen z novimi verskimi zmotami (Libertas z dne 20. junija 1888), da je krščansko modroslovje pokvaril gnjili protestantski duh (Aeterni Patris).

Vzrok boleznim je torej znan; lahko je tedaj najti zdravila. Zalibog, da se še vse premalo zavedamo, da je to zdravilo pred vsem — jedinstvo v veri. Socijalno vprašanje je v svojem bistvu nrvstveno, etično vprašanje in nrvnost je sama po sebi odvisna od vere. Našemu sv. Očetu pridevlejo ime „socijalnega in delavskega papeža vzlasti z ozirom na njegovo okrožnico ‚Rerum novarum‘ o delavskem vprašanju“. Res je ta okrožnica veličastna listina za socijologijo, toda ne bojimo se trditi, da je še imenitnejše v tem oziru apostolsko pismo o jedinstvu vere in posvetovanja, kako bi grška cerkev se privedla zopet k sv. Petra stolici.

Zveza grške cerkve z Rimom in vzlasti združenje ruskega carstva s papeštvom je neizmerne pomena v verskem in zato tudi v političnem in socijalnem življenju. O. Franko, duhovnik grškega obreda, je pri kat. shodu l. 1891 v Mehlinu dejal, da je jedno prvih vprašanj našega časa zjedinenje grške cerkve z Rimom. Ravno tam je o. Tondini opomnil, da je že leta 1867 rekel škof Deschamps, da sta dve vprašanji najvažnejši: Socijalno vprašanje in pa povrat Rusije h katoliški jedinstvu. Mi trdimo še več, da je namreč jedinstvo vere in za

Evropo posebej zjedinenje ruske države z Rimom prva točka socijalnega vprašanja. Organizacija držav preje ne bo vspela. Lahko bi to dokazovali tudi s suhoparnimi številkami, kako se množé na Ruskem železnice, kako se izboljšuje poljedelstvo, kako napreduje obrtnost in sploh vse gospodarsko življenje, in kako bo kmalu od Rusije Evropa sama po sebi odvisna v vseh stvareh, kakor je že sedaj v mnogih ravno v gospodarskem oziru. — — — Toda o tem ne govorimo! Le to hočemo poudarjati, da pomen vere za javno življenje, ideja narodnosti, ideja ljubezni do domovine in vse druge, katere gibljejo uprav sedaj človeštvo, dobivajo čvrsto življenje in veličasten sijaj v — socijologiji.

Praktično pa veljaj zaključek: Da vzmoremo organizovati svoje ljudstvo in je rešiti, vzbujajmo mu pred vsem katoliško zavest in skrbimo pred vsem za jedino pravo in stalno slogo in jedinstvo, namreč za jedinstvo v veri! Naš narod je, hvala Bogu, v veri jedin. Ohranimo mu to in okrepimo ga v ti jedinstvi, potem bo tudi sposoben za vsa v svojo rešitev potrebna socijalna dejanja.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. januarja.

Zjedinenje poljskih strank. Več poljskih deželnih poslancev skuša napraviti nekako zjedinenje vseh poljskih strank, da bi pri prihodnjih deželnozbornih volitvah ne bilo boja mej raznimi poljskimi frakcijami. Sicer je pa jako dvomljivo, da bi se to posrečilo. Radikalnejši življi ne marajo slišati o nobenem kompromisu. Če bi se tudi deželni poslanci sporazumeli, pa bi s tem ne bili drugi zadovoljni in nikdo bi ne mogel prepričati drugih kandidatov.

Podržavljenje notarjata. Notarjem nič kaj ne ugaja predlog koroškega poslanca Peitlerja o podržavljenju notarjata. Da je ta predlog jako umešten, o tem ni dvomiti. Dolenjeavstrijski notarski kolegij je že sklenil letos sklicati shod odposlancev

LISTEK

Moje ječe.

(Po pisateljevi smrti izdana poglavja.)

I.

Prva noč po mojej povrnitvi v svojo obitelj ni bila družega, nego vrsta mrzličnih ur, polnih naspotujočih si občutkov, zmešanih, katere je proizvodila sedaj bolest, sedaj pa zadovoljnost. Do jutra mi ni bilo mogoče le očesa zatisniti. Pomiriti sem hotel svoje misli, povzdigujoč jih k Bogu z besedami hvaležnosti in ljubezni, a vsak trenotek sem zopet zašel v mislih na leta svoje ječe, na čase pred njo, na prijatelje, katere sem pustil v verigah, na one, kojih sem obžaloval ali odsotnost ali pa smrt, na prazne domišljije, na vsa premissljevanja, katera mi je bila navdihnila nesreča, na vero, katero sem dobil po milosti božji, na srečo, da sem prišel iz ječe, da zopet vidim domovino, stariše, brata. Vse te misli razburjevale so me prezivo in da bi si pridobil vsaj nekoliko mirnosti začel sem misliti zopet na Boga, klical sem na

pomoč vse svetnike, posebno pa Devico Marijo, katere materno pomoč, zdelo se mi je, občutil sem bolj, ko kedaj prej, v težavah zadnjega svojega potovanja. A množica onih mislij ni me nehala nadlegovati in obračati moje domišljije bolj pogosto na bolesti, kot pa na tolažbe. K tej tesnosti radi neizogibnega razburjevanja mojega mišljenja pridruževala se je še silna bolest v glavi in taka zasoplost, da mi je zapirala sapo. Po vsem naravno se mi je zdelo, da moje tako oslabljeno telo ne more več dolgo prenašati tega in da je ta noč moja zadnja. Zahvalil sem Boga, da me je pripeljal živega v hišo mojega očeta in mi dovolil umreti v njej, ako je njegova volja, da umrjem. Vender me je misel na smrt razburila in prijela me je želja, še dalje živeti in veseliti se neizrekljive sladkosti obiteljske in postati trajna in trdna podpora starosti svojih starišev.

Ko se je danilo, sopal sem ložje in mogel sem malo zadremati: spanec bil je kratek, a me je vender zelo okrepčal. Ko sem se zbudil, ni me več bolela glava, skočil sem iz postelje navzlic svojej trudnosti in občutil sem neizmerno veselje, ko sem se prepričal, da to niso sanje, da sem bil

res doma. Komaj sem utegnil napraviti se, šel sem v sosednjo sobo, kjer sem pokleknil ter molil v solzah. Zdelo se mi je, da ne morem nikdar biti dovolj hvaležen Gospodu, kojega dobrotljivost mi je bila razvezala verige in hotela, da še vidim daniti dneve take sreče.

Goreča ona molitev in solze veselja so me zopet oživile. Vstal sem zaslišavši stopinje svoje matere, ki je prišla z ljubeznjivo skrbjo pogledat, sem li vzbujen in prepričat se, da nisem bolan. Letel sem jej naproti s srcem bijočim ljubezni in vrgel sem se jej v naročje. Nemirnim njenim vprašanjem sem odgovarjal, a zamolčal sem jej, da nisem spal in nemir, v kojem sem bil celo noč; delal sem se, kakor bi bil mnogo bolj trden, kakor sem bil res in govoril jej o velikem usmiljenju Gospodovem proti meni. „Ljubi ga torej“, vskliknila je, „ljubi ga vedno radi milosti, katero je skazal tebi in radi onih, s katerimi je obsipa ubogo tvojo mater!“

Govorila je te besede ihte in smeje se ob enem. Dejal bi bil, da jo je še trl spomin prestanih skrbij ravno v onem trenotku, v kojem se je veselila, da je zopet dobila sinu. (Dalje sledi.)

vlak je vrglo dva vagona iz tira; ker ni bil železnični tir prav izmenjan, najbrže po neprevidnosti.

(Za šolo družbe sv. Cirila in Metoda v Velikoven) je daroval 5 gl. č. g. Anton Stritar, vpokojeni duhovnik.

(Najstarejši član naše cesarske rodovine) je nadvojvodinja Marija Antonija, velika vojvodinja toškanska, katera je 19. decembra pret. leta obhajala svoj 80letni rojstni dan. Nadvojvodinja biva sedaj v Veloski, kjer so ji povodom nje rojstnega dne priredili lepo razsvetljavo.

(V Dobropoljah) je bilo v preteklem letu rojenih 123, umrlo jih je 52 in poročenih je bilo 33 parov.

(Iz Rovt.) 29. decembra: O stanju naše otroške bolezni vam moram javiti, da bolezen še vedno „davi“ in da je v jedri in isti hiši kar po več bolnikov. Kakor vse kaže, še ne bode tako kmalu konec te morilke. — Dne 26. t. m. se je vršila volitev v krajni šolski svet in so voljeni vanj mej drugimi župani Ant. Brenčič, č. g. Janez Možina, učitelj in voditelj Al. Sezun ter dosedanji predsednik Tomaž Kunc. — Zajcev-objedalcev pri nas sedaj kar — mrgoli, lovci pa v Logatcu za pečjo — sedé! O Nimrodi, kje so vaše puške!

(Iz Rajhenburga na Spodnjem Štajarskem) se poroča, da bodo oo. trapisti spomladi začeli zidati tovarno za čokolado. — Vse delo bo stalo 100.000 gl. V tovarno bodo napeljali vodovod iz Brestance, kateri bode gonil električni stroj za razsvetljavo tovarne in rajhenburškega trga.

(Revna vdova.) katere mož je pred kratkim umrl, živi z dvema otrokoma v veliki bedi. Ker tudi stanovanja ne more plačati, priporočamo jo usmiljenim srcem v podporo. Reva stanuje na šentpeterski cesti št. 17; darila za njo sprejema naše vredništvo.

(Triletna priča.) Iz Berolina se poroča, da je neki sodnik dne 3. decembra pr. l. poklical triletnega otroka za pričo. Priča ni prišla in sodnik je do sedaj še ni kaznoval.

(Volkovi so požrli) te dni, kakor se poroča iz Črnovic v Bukovini, trgovca Jakoba Blajerja in njegovo ženo, ko sta se peljala k poroki svojih sorodnikov.

(Avstrijski „Feniks“ na Dunaju) ustanovil je s 1. januarjem 1895 za Kranjsko samostojni generalni zastop v Ljubljani s pravico, da se zavarovalne pogodbe proti požaru v imenu družbe sklepajo pri njem.

Društva.

(Ustanovno slavnost) priredi prvo slovensko pevsko društvo na Koroškem »Gorotan« v sredo dne 9. t. m. v gostilni g. Šercerja v Šmihelu nad Pliberkom. »Gorotan« pridobil si je že mnogo zaslug za slovensko gibanje na Koroškem. Upamo zato, da se Slovenci pokažejo hvaležne vrlim pevcem s tem, da v prav obilnem številu posetijo ustanovno slavnost, ki se vrši po tem-le vzporedi: 1. Pozdrav. 2. Pevanje društvenega gesla. Vglasbil dr. Benj. Ipavec. 3. Slavnostni govor. 4. Fr. Ozbič: »Korotanska«, zbor. 5. Anton Nedved: a) »Srcé siróta«, b) »Njega ni!« Samospeva za ženski glas s spremljevanjem glasovira. 6. Anton Foerster: »Katica slovenskih národnih pesnij«. 7. Ant. Stöhr: »Gdje si mila?« — »Zemaljski raj.« — »Mila moja.« — Tri hrvatske národne pesmi za glasovir. 8.) J. S. Vilhar: »Na goro!« — Hladnik: »Hrepenenje po pomladi«. Dvospeva s spremljevanjem glasovira. 9. »Na straži.« Zbor z baritonovim solom. 10. Šaljivi zbor. 11. Veseloigra: »Zamujeni vlak«.

Narodno gospodarstvo.

Trgovska in obrtniška zbornica.

Javne seje, vršivše se dné 27. decembra 1894 pod predsedstvom zborničnega predsednika Ivana Perdana, udeležili so se nastopni zbornični svetniki: Iv. Baumgartner, Oroslav Dolenc, France Hren, Janko Kersnik, Anton Klein, Makso Krenner, Alojzij Lenček, Karol Luckmann, France Omersa, Toma Pavšler, Vaso Petričič, Josip Rebek, Avgust Skaberne, Feliks Staré in Jernej Žitnik.

Predsednik otvori sejo imenuje overovateljema zapisnika zbornična svetnika Makso Krenner-ja in Jernej Žitnik-a.

Zapisnik zadnje seje se odobri. Zbornični podpredsednik Ant. Klein. poroča o prošnjah za pode-

litev cesar Frančišek-Jozefovih jubilejskih ustanov za onemogle obrtnike. Prosilcev je 32, od katerih jih je pa že 9 prejšnja leta dobilo ustanovo. Na nadaljnih 9 se ni moglo ozirati, ker ti po mnenju zbornice dobivajo drugod podporo, na druge se ni oziralo, ker niso bili samostojni obrtniki in zopet na druge ne, ker kot bivši krčmarji in trgovci nimajo pravice do teh ustanov. Od ostalih 14 prosilcev, ki so vsi zelo potrebni in se i od župnijskih i občinskih uradov najtopleje priporočajo, moglo se jih je v poštev jemati le osem, ker zbornica nima več ustanov oddati. Zbornica je na to sprejela jednoglasno nastopni predlog: Povodom 40letnice vladanja Nj. c. in kr. Apost. Veličanstva cesarja Frančiška Jozefa I. ustanovljenih osem ustanov po 25 gl. podeliti je sledečim prosilcem: Antonu Krivic-u in Janez Rakovec-u iz Ljubljane, Karol Sifrer-ju iz Kranja, Simon Hafner-ju iz Skofje Loke, Jožef Bahal-u iz Kamnika, Jakob Krašovec-u iz St. Petra pri Novemestu, Martin Petrič-u iz Radeč in Janez Stukelj-nu iz Jelševnika pri Črnomlju.

Zbornični svetnik Alojzij Lenček poroča o prošnji občine Dovje za preložitve enega semnja in razširitev letnih semnjev v letne in živinske semnje. Odsek navaja v svojem poročilu, da naj bi se z oziranjem na to, ker ni povoda za pomnožitve semnjev, preložil letni semenj z dné 20. januarja na dan 17. marca in naj bi se spojil tudi z živinskim semnjem. V Mojstrani naj bi se letni semenj dné 23ega novembra razširil tudi v živinski semenj. Zbornica na to sklene v tem smislu poročati na c. kr. deželno vlado.

Zbornični svetnik France Omersa poroča o prošnji za dovolitev štirih letnih in živinskih semnjev v Podcerkvi pri Staremtrgu. Ker se dovolitvi teh semnjev ugovarja in to iz temeljitih vzrokov, odsek ni mogel priporočati prošnje in zbornica je sklenila v svojem poročilu na c. kr. deželno vlado izreči se za odklonitev prošnje.

Na odsekov predlog sklene zbornica podpirati peticijo zbornice posestrine v Pragi glede vladne predloge zakona o delavski statistiki. Ta vladna predloga gre na to, da bi se ustanovil delavski urad v namen nabiranja in obdelavanja socijalistiških podatkov. To ne bo le delavcem v veliko korist, temveč bo tudi podjetnikom dobro služilo, ker bo dokazalo neopravičenost mnogih mej ljudstvo vrženih trditvev, ki je do skrajnosti razburjajo in so najpoglavitejši povod njegove nezadovoljnosti z obstoječimi razmerami in bo tako množice pomirilo in jih dovajalo na realna tla.

Da bo pa socijalna statistika te svoje namene tudi v resnici spolnovala, je neobhodno potrebno, da je resnična, zanesljiva, prava, da ni strankarska in tudi ne tendiciozna. To pa je po mnenju praške zbornice le tedaj mogoče in verjetno, če se njena izvedba izroči posebnemu državnemu uradu, ki naj bi imel popolno oblast in bi se mu zaupanje interesentov kolikor močno zagotovilo, tako, da bi bili poslednji postavno obvarovani raznih presegov tega urada, in da bi mu torej mogli brez strahu zaželeno pojasniti podajati.

V pristojnost delavskega urada naj bi spadalo tudi rudarstvo, poljedelstvo, in gozdarstvo. O tem da bi bili zaradi tega okoliši za poizvedovanje preraznovrstni, in bi se moči tako razcepile, ne more biti govora pri delavskih razmerah produktivnih strok, katere omenja vladna predloga. V železni industriji n. pr. je, rudarstvo, v izdelovanju sladkorja poljedelstvo v najtesneji zvezi z industrijo in delavei teh strok niso le krajevno, temveč tudi po svojih socijalnih interesih, tako tesno mej seboj zvezani, da ni mogoče brez njih pojmiti položaja industrijskih delavcev. Socijalno vprašanje bi se v industriji veliko ložje razvilo, ko bi se omogočil industrijskim delavcem vpogled v položaj poljedelskih in bi se primerjal položaj teh z njihovim položajem s pripomočjo verodostojne delavske statistike.

Telegrami.

Trst, 3. januarja. Zaradi izgredov pred mestno hišo dne 12. decembra obsojeno je pet Slovencev in jeden Italijan v tritedensko ječo. Jeden Slovenec je oproščen.

Dunaj, 3. januarja. Deželni zbor je vsprejel predlog, da se ponižajo dnevni stroški v dunajskih bolnicah na 1 gl. za osebo v tretjem razredu.

Splet, 3. januarja. Na Silvestrov večer je bil tukaj pretep mej Hrvati in Italijani. Žandarji in policijsti so naredili red in so se ukrenile vse potrebne naredbe za vzdrževanje reda; več oseb so zaprli.

Brunov, 3. januarja. V nekem bližnjem gozdu se je zbralo kacic šest tisoč ljudij. To je dalo povod žandarmeriji, da se je vmešala vmes. Dve osebi sta lahko ranjeni. Namestništvo je tja poslalo več drugih žandarjev. Ljudje so se zbirali, ker se je mej ljudstvom razširila vest, da se je prikazala sv. Marija.

Levov, 3. januarja. Po vsej Galiciji je palo mnogo snega in zameti ovirajo promet. Vlaki imajo mnogo zamude.

Budimpešta, 3. januarja. Na Ludovika Cseryja st., predsednika tiskarskega društva „Atheneum“, je ustrelil tiskarski pomočnik Karol Kurucz z revolverjem in ga smrtonovarno poškodoval. Napadovalec je potem hitro sam sebe ustrelil. Bil je takoj mrtev.

Belgrad, 2. januarja. Obravnava proti Čebincu je končana. Rzsodba se proglasi 12. januarja. — Začela se je pa obravnava proti Zimi Gjakoviču, ki je baje hotel otrovati kralja Aleksandra.

Berolin, 3. januarja. Cesar je podelil grofu Waldersee red Črnega orla.

Peterburg, 3. januarja. Odstop ministra Krivošejna je v zvezi z neko pogodbo, po kateri bi se za neke železnice jemal les za železnične pragove z ministrovih posestev. Ta pogodba ima podpisano neko prejšnje leto, nego je sklenjena, da bi kdo mislil, da se ni sklenila ta čas, ko je Krivošejn že bil minister. Minister Witte je stvar pojasnil novemu carju in Krivošejn je vsled tega moral odstopiti.

Pariz, 3. januarja. Iz kongijske države je došlo poročilo, da so dné 21. septembra bili domačinci napali vojaško stražnico pri reki Ubangs in ubili jednega podčastnika, 3 vojake in pa agenta belgijske družbe. V oktobru je ekspedicija napala domače vasi, ki so se udeležile tega napada, požgala in razrušila je vse hiše in 100 ljudij pobila.

Pariz, 3. januarja. Časopisi poročajo, da so zaprli Feliksa Martina, prejšnjega ravnatelja, in Cerebelauda, bivšega ravnateljevega namestnika francoske južne železnice. Preiskava se je začela.

Pariz, 2. januarja. Liga patrijotov se baje kmalu zopet osnuje.

Rim, 3. januarja. Govori se, da odstopi sedanja vlada, ko se zopet snide zbornica. Novo vlado bode sestavil kak senator. Sedanji minister Boselli, Sondino in Saracco vstopijo tudi v novo ministerstvo. — Nova vlada bode najbrž razpustila zbornico.

London, 3. januarja. Včeraj zjutraj je jelo goret v neki perilnici. Pet deklet, jedna žena in jeden mož so zgoreli.

Novi York, 3. januarja. V jeklenih fužinah v Braddocku v Pensilvaniji štrajka 600 delavcev, ker se jim je ponižala plača. Fužine stražijo vojaki. Bojé se, da se štrajk razširi na fužine v Homesteadu.

Umrli so:

30. decembra. Ana pl. Rezori, višjega nadzornika vdova, 69 let, Tržaška cesta 6, omeščanje možgan.

31. decembra. Helena Verhove, gostija, 70 let, Florijanske ulice 17, je padla in se ubila.

2. januarja. Avguštin Marout, klavirar, 41 let, Gradišče 16, kap.

V bolnišnici:

29. decembra. Janez Krofič, delavec, 33 let, Oedema glotidisa.

30. decembra. Marija Skebe, delavka, 29 let, jetika.

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v **kurznem listu** zaznamovanih **menic in vrednostij**

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,
Kärntnerstrasse
Nr. 20, I. Stock.

Tuji.

1. januarija.

Pri **Stonu**: Markiz Gozani iz Postojne. - Weinert iz Prage. - Schädinger iz Kočevja. - Nemrava iz Celovca. - Goecker. Maly iz Tržiča. - Schreiber, Ditz iz Lundenburg-a. Schmidinger iz Kamnika. - Boncelj iz Železnikov. - Valentin iz Kopra. - Lenarčič iz Vrhnike. - Hugon princ Windisch-Graetz iz Konjice.

Pri **Maliču**: Egländer, Zimmermann, Spitzer z Dunaja. - pl. Vesteneck iz Kočevja. - Dolgieri iz Trsta. - Vitez Gutmannsthal iz Gradea. - Lončarič iz Idrije. - Schneider, Marek iz Celja. - Vitez Novakovsky iz Maribora.

Pri **Južnem kolodvoru**: Cattini iz Vidna.

Pri **avstrijskem caru**: Verhuno iz Praš. - Repino iz Prema. - Žilich iz Lesece.

Tržne cene v Ljubljani
dné 2. januarija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. sl.	6 70	Speh povojen, kgr.	64
Rež,	5 10	Surovo maslo,	86
Ječmen,	5 50	Jajce, jedno	3
Oves,	5 70	Mleko, liter	10
Ajda,	6 80	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	6	Telečje	62
Koruzo,	7	Svinjsko	56
Krompir,	2 45	Kostrunovo	40
Leča, hktl.	11	Piščanec	45
Grah,	10	Golob	16
Fižol,	10	Seno, 100 kgr.	1 87
Maslo, kgr.	96	Slama, 100	1 70
Mast,	66	Drva trda, 4 kub.m.	7 20
Speh svež,	56	" mehka, 4 "	5 20

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
7. u. zjut	727.0	-11.0	sl. sever	oblačno	
8. u. pop.	729.0	-9.2	sl. zapad	"	0.00
9. u. zveč.	725.7	-10.1	"	"	

Srednja temperatura -10.1°, za 7-2° pod normalom.

VABILO

na osnovalni shod

„katoliško-slovenskega izobraževalnega društva“

v Cerknici

ki se boče vršil

na dan sv. Treh Kraljev, 6. januarja 1895

ob 4. uri popol. v dvorani župana g. Žitnika

z nastopnim vspeodom:

1. Nagovor predsednika osnovalnega odbora.
2. Volitev načelstva.

Potem se prične I. občni zbor, pri katerem bodo razni govorniki razpravljali pomen in namen novega društva.

K obilni udeležbi uljudno vabi

osnovalni odbor.

Vsebina 1. zvezka 1895:

1. Simon Gregorič ob svoji petdesetletnici. Spisal Peter Bohinjec. 2. Ob robu leta. Zložil Anton Medved. 3. „Dom in Svet“ u ob novem letu. Zložil Anton Hribar. 4. Lepi Tonček. (Povest.) Spisal Podgoričan. 5. Tlačanje. (Povest.) Spisal Podravske. 6. Materi svoji. Zložil Mih. Opeka. 7. Črna gora ali Ptujška gora. Spisal Fr. S. Lekše. 8. V večnem ledu. Spisal Vladimir. 9. Slovenski koledarji in koledarniki. (V 100letni spomin prve Vodnikove in 50letni spomin prve Bleiweisove „Nove Pratique“.) Spisal Josip Benkovič. 10. Književnost: A. Slovenska. B. Hrvaška. C. Češka. D. Ruska. 11. Znamenitosti iz sedanjega časa. — Na platnicah: Vabilo na naročbo za 1. 1895. — Vprašanje nad vprašanja! — Slike: 1. Ilirija oživljena. (Priloga.) 2. Simon Gregorič. 3. Smrt nedolžnih betlehemske otročičev. Slikal Guido Reni. 4. Notranjščina cerkve na Ptujški gori. 5. Ptujška gora. 6. V hudem mrazu. 7. Ledene gore. 8. Ladija v ledovju. 8. † Aleksander III. 10. Nikolaj II.

Spominjajte se
„katoliškega sklada“
ob raznih prilikah!

1000 veder
(100 četrtinjakov)
štajarskega vina iz leta 1894
prodá 2 3-1
Anton Gregorič,
posestnik in posojilnični tajnik v Ptuiju.

Svoji k svojim!
Podpisani priporočá velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu
čebelno-voščene sveče
za cerkev, procesije in pogrebe,
3 10-1 gospodom trgovcem
voščene zvitke in méd
za prodajo v škaflj po 15, 20, 40 kg težkih prav po ceni. Za čebelarje
izvrstni garantirani pitanec
v škatljah po 5 kg à kg 50 in 60 kr., škatlja 30 kr., pošilja se po pošti proti povzetju ali predplačilu. Dobiva se **méd v satovji in pitanec** v škaflj po 20-40 kg prav po ceni.
Za **birmo, Božič, Miklavža** itd. prodaja raznovrstno **medenino** na debelo in drobno.
Zaloga in prodaja
brinja in brinjevca
liter gl. 1.20, médeno žganje liter 1 gl., vse je lastni izdelek.
Kupuje tudi vsaki čas **méd v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek in suho satovje**, po kolikor mogoče visoki ceni.
Za obila naročila se toplo priporočá in zagotavlja točno in pošteno postrežbo
Oroslav Dolencec
svečar in lectar, trgovina z medom i voskom,
Ljubljana, Gledališke ulice 10.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.
Sirup iz planinskih zelišč
tudi
prsni, plučni in kašljev sok
imenovan, prirejen iz
planinskih zelišč in lahko razstopljivega vapnenega železa.
Steklenica z navodilom o porabi 56 kr., 12 steklenic 5 gl.
Dobiva se pri 565 10
Ubaldu pl. Trnkóczy-ju,
lekarnarju v Ljubljani.
Pošilja se z obratno pošto.
Lekarna Trnkóczy, Dunaj, III.
Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Najvišje pismeno priznanje Nj. c. in kr. Visokosti prejasne gospé prestolonaslednice - vdove
nadvojvodinje Štefanije.
Kapljice za zobe
odlikovane
lekarne Piccoli, pri angelju
v Ljubljani, Dunajska cesta.
Pavola napojena z nekaj kapljicami dne se v votel zob in nahušji zobobol takoj pojenja.
588 10-9
Stekleničica 10 kr.

Odvetnik
dr. Fr. Rosina
otvori z dnem 1. januarija 1895
odvetniško pisarno
v **Ljutomeru.**
661 (2-2)

Dunajska borza.

Dné 3. januarija.		Dné 2. januarija.		Kreditne srečke, 100 gl.	
Skupni državni dolg v notah	100 gl. 55 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	150 gl. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	147 " "
Skupni državni dolg v srebru	100 " 60 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	162 " 25 "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	18 " 20 "
Avstrijska zlata renta 4%	124 " 25 "	Državne srečke l. 1864, 100 gl.	197 " "	Rudolfove srečke, 10 gl.	23 " 50 "
Avstrijska kronna renta 4%, 200 kron	100 " 20 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 " 25 "	Salmove srečke, 40 gl.	70 " 70 "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 80 "	Tisine srečke 4%, 100 gl.	143 " "	St. Genois srečke, 40 gl.	72 " 50 "
Ogerska kronna renta 4%, 200 kron	98 " 45 "	Dunavske vravnadne srečke 5%	131 " "	Waldsteinove srečke, 20 gl.	52 " "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	10 " 40 "	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	107 " "	Ljubljanske srečke	26 " 50 "
Kreditne delnice, 160 gl.	4 " 02 "	Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	177 " 50 "
London vista	124 " 25 "	4% kranjsko deželno posojilo	67 " "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3470 " "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 " 95 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl.	517 " "
20 mark	12 " 17 "	Prijoritne obveznice državne železnice	223 " "	Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	105 " 75 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 87 1/2 "	" južne železnice 3%	165 " 90 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	89 " "
Italijanski bankovci	46 " 20 "	" južne železnice 5%	130 " 50 "	Montanska družba avstr. plan.	103 " 70 "
C. kr. cekini	5 " 83 "	" dolenskih železnice 4%	98 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	170 " "
				Papirnih rubljev 100	132 " 75 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svati za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnici.